

gjældende Egnens Beboere, at Anlægget af den grændser til en Forpligtelse fra Statens Side. Der har flere Gange været givet Løfter, og der har endogsaa foreligget Vedtagelsen af forskellige Slags Udveie for at forbedre den Egnens Forbindelsesmidler, og derpaa ere disse forskellige Udsigter for Egnens Beboere atter bleven tagne bort; naar dertil kommer, at de Summer, man paa denne Maade har besparet, har nærmet sig meget til den Sum, der her er Tale om, saa forekommer det mig, at man allermindest af finansielle Grunde har nogen Anledning til at nægte det nødvendige Beløb. Allermest undrer det mig, at det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad) har talt saa bestemt i den antydede Retning, da det dog ikke kan nægtes, at den første Forandring i vort Jernbanesystem, i hvilken han havde saa megen Deel, havde til Følge netop den Forandring, at Silkeborgs Stilling blev saa ugunstig. Jeg sigter herved til den i 1861—62 vedtagne Forandring med Hensyn til Fredericia. Jeg troer, at netop denne lille Bane til Silkeborg kan i flere Henseender være til Fordeel for Staten — ikke at tale om, at den vil bringe en opdyrkelig Egn og en lille driftig By i Forbindelse med det øvrige Jernbanenet —, idet det vil give Regjeringen Anledning til paa et Sted, hvor Risicoen ikke er stor, at prøve de lettere Baner. — Jeg finder det heldigt, at man ikke opfatter disse som smalsporede, fordi der ved dem vilde være den samme Ulempe som ved Dverforsølen over Vand, den nemlig, at der maa finde Omladning af Værerne Sted. Ved de bredsporede Baner derimod finder ingen Omladning Sted; det glæder mig derfor, at man ved de lettere Baner forstaaer en noget lettere Construction af selve Jernbanen og Terrainet, dels af en betydeligt billigere Udførelse af Hegn og Tilshyn. Det er min Overbeviisning, at vi her i Landet, hvor ønskeligt det end især kan være for enhver Egn, at de Jernbaner, den faaer, blive confuereede saa storartet som muligt, snarere bygge for svært end for let. Det er netop vigtigt nu at begynde med at bygge lettere i de magre Egne, hvor det væsentligt gjælder om at bringe en beqvem, om end ikke meget hurtig, Communication tilveie;

og man vil igjennem Silkeborgbanen vinde et Beviis, en Erfaring, der vil kunne føre til, at man for Fremtiden bygger efter en større Maalestok, men efter det billigere Princip. Viser Prøven sig hensigtsmæssig, vilde vi meget hurtigere, lettere og billigere end ellers kunne komme det vestjydske Jernbanesystem igjennem, og alle Parter vilde saaledes være tjente dermed. Jeg har den Tro, at de næsten utrolige Fremstridt, som Jernbanevesenet har gjort og endnu gjør i Amerika, navnlig vesterud, — jeg kan idetmindste ikke tænke mig Andet, uden dog at have nogen personlig Erfaring i saa Henseende — væsentligt sthydes den Omstændighed, at man der bygger forholdsmæssigt let og sølgelig hurtigt, og Grunden til, at man kan gjøre det, er rimeligviis den samme Omstændighed, som her er tilfælde, den nemlig, at Egne med en tyndere Befolkning tilfede en simplere Fremgangsmaade, fordi Jernbaner i saadanne Egne ikke ere udfatte for saamange Farer som i de tættre befolkede. Jeg vil altsaa meget ønske, at Silkeborgbanen maa blive prøvet, dels fordi jeg, som sagt, mener, at der derved vil blive opfyldt et Krav, som har en vis Berettigelse, og dels fordi jeg anseer det for rigtigt, at Regjeringen ved denne Bane forsøger, om det ikke for Fremtiden vil være muligt at bygge billigere. Der er endvidere talt om Udsættelses spørgsmaalet, og det er blevet sagt, at vi vel ikke skulde tabe Sagen af Sigte, men at det vilde være rigtigere først at tage den for om et Par Aar. Det synes imidlertid at ligge nær, at netop naar man, saasnuart Bygningen af de nu under Arbeide værende Jernbaner er tilende, strax kan begynde paa den projecterede Bane, saa vil Regjeringen komme lettere og billigere til Fortsættelsen, hvad enten den selv vil bygge eller ikke, naar en heel Deel af de Folk, som ere beskæftigede ved de nuværende Anlæg, til den Tid ere til Disposition og ikke ere blevene tvungne over i andre Stillinger paa Grund af den indtraadte Standsning af Jernbanearbeidet, eller, forsaavidt de ere Fremmede, have forladt Landet. Det forekommer mig ganske rimeligt, at Regjeringen vil kunne contrahere billigere, naar Jernbanearbeidet umiddelbart fortsættes, end naar man lader et betydeligere Ophold